

Republica CROAȚIA

Republika Hrvatska – croată

Originea termenilor de „croat” și „Croația” este incertă, cele mai cunoscute teorii afirmând că ele reprezintă fie o denumire gotică, fie una indo-ariană dată unui trib slav. În 888, inscripția Branimir atestă folosirea lor în latină. De numele locuitorilor se leagă etimologia termenului cravată; astfel, în perioada domniei lui Ludovic al XIV-lea, în armată, activa un regiment de cavalerie constituit din croați. Aceștia purtau la gât panglici, pe care francezii le-au numit după originea purtătorilor, croate, substantiv devenit apoi cravate.

Capitala: Zagreb (799,565 locuitori - estimări 2015)

Populație: 4,313,707 milioane locuitori (est. iulie 2016 - CIA World Factbook)

Suprafață: 56,594 km² - 24 % din România; 20 de județe (zupanije, zupanija – singular) și un oraș cu statut special (grad), capitala Zagreb

Densitatea populației: 75.8/km²

Geografie și climă:

- **localizare:** stat european situat în NV Peninsulei Balcanice, pe coasta Mării Adriatice (peste 1000 de insule)
- **vecinătăți:** (V) Marea Adriatică și Italia; **vecini** (S) Bosnia Herțegovina și Muntenegru, (E) Serbia și Ungaria, (N) Slovenia
- **relief:** din cele 1000 de insule de pe coasta Adriaticii, 48 sunt locuite permanent, cele mai mari - Cres și Krk; câmpiile estice fac parte din Câmpia Panoniei și sunt traversate de râurile Sava, Drava, Kupa și Dunărea; nordul este deluros; Alpii Dinari - în sud, la granița cu Bosnia, cel mai înalt vârf de 1831m
- **clima:** continentală, moderat caldă și ploioasă; coasta Adriaticii și zonele învecinate - climă mediteraneană

Componența etnică: croați 90,4%, sârbi 1.2%, alții 3%, nespecificat 0.2% (est. 2011)

Apartenența confesională: creștini: romano-catolici 86,3 %, ortodocși - 4,4%; musulmani - 1,5 %, alții 1.5%, nespecificat 2.5%, niciuna 3.8%, (est. 2011)

Limbi: croata (oficială) 95,6%, sârba 1.2%, altele 3% (inclusiv maghiara, cehă, slovacă și albaneza), nespecificat 0.8% (est. 2011)

Ziua națională și alte sărbători importante:

- 25 iunie - ziua statalității (1991 - declararea independenței de Iugoslavia)
- 22 iunie - ziua de luptă antifascistă (răscoala împotriva forțelor Axei în 1941)
- 08 octombrie - ziua independenței (1991 tăierea tuturor legăturilor cu Iugoslavia)

Formă de guvernământ: republică parlamentară; parlament unicameral - Hrvatski Sabor

Dreptul la vot - 18 ani (16 ani dacă angajat); sufragiu universal

Conducere actuală (mai 2017):

- Președinte - Kolinda GRABAR-KIRATOVIC (ian. 2015) - prima femeie președinte din istoria Croației - mandat de 5 ani
- Prim-ministru: Andrej PLENKOVIC (octombrie 2016)

Repere istorice: vestigii din paleolitic la Krapina; epoca de fier - culturile Hallstatt și La Tene; colonii grecești și apoi romane - împăratul Dioclețian a construit un palat în Split, unde s-a retras în 305 d.C.;

avarii și croații au invadat teritoriul în prima jumătate a secolului VII; ducatul Croației (ca și cel al Panoniei) era vasal al Franței în sec. IX; dominație venețiană pe coasta dalmată în sec XV și cucerire otomană - bătălia de la Mohacs (1526); conducerea habsburgică și inserarea în Imperiul Austro-Ungar; independența în 1918 și crearea Iugoslaviei; 1945-1980 - Iosif Broz Tito președinte (tensiuni cu URSS); 1990 - primele alegeri libere, câștigă Franjo Tuđman; 1991 - declararea independenței, izbucnirea războiului; 1995 - acordul de pace de la Dayton; 2010 - vizita președintelui Josipović la Belgrad (detensionarea relațiilor dintre cele două state); 2013 - integrare în UE

Moneda și paritatea: Kuna, 1 HRK = 0,61 RON - 07 mai 2017

Economie: 2016 - PIB - 94.24 miliarde \$ (PPP), 49,86 miliarde \$ (nominal) - economie emergentă; PIB/locuitor: 23.171 \$ (PPP), 12.405 \$ (nominal), forța de muncă - 1.61 milioane (2016), rata șomajului - 15.8 % (2016), populație sub limita sărăciei - 19.5 % (2014)

Domenii: servicii (69.2%); industrie (26.6%) - construcția de nave, procesarea de mâncare, tehnologia informației, biochimie, industria lemnului; agricultură (4.2%) - 2016; turismul contribuie la 20% din PIB; Rimac Automobili - mașini electrice

Resurse naturale: petrol, cărbune, bauxită, calciu, asfalt, mica, sare și hidroenergie

Comerț: mașinării, echipamente de transport, textile, produse chimice, mâncare, combustibili **export** (Italia, Slovenia, Germania, Bosnia, Austria, Serbia) **import** - (Germania, Italia, Slovenia, Austria, Ungaria)

Domenii ale identității naționale:

Cultură: melanj, datorită multiplelor influențe - occidentală și bizantină, central-europeană și mediteraneană; arhitectura de pe coastele Dalmației și Istriei are influențe venețiene, adoptând stilurile romanice în evul mediu, baroc și rococo; arta modernă, inclusiv art nouveau; termenul *cravata* provine de la ceea ce purtau mercenarii croați din Franța în sec. XVII - *cravat*; Croația are multiple elemente de cultură în patrimoniul UNESCO - 7 situri și 10 capodopere intangibile (număr egal cu Spania, cel mai mare din Europa);

Personalități: prozatorul Miroslav Krleža, poetul Tin Ujević și nuvelistul Ivo Andrić - cei mai mari scriitori croați; Vlaho Bukovac and Ivan Meštrović (pictori);

Sport: 10% din populație este implicată în sporturi; medalii olimpice la aruncarea discului, polo de apă, schi alpin; campioni mondiali la handbal (2003); Dario Šimić, Davor Šuker, Zvonimir Boban (vedete ale fotbalului european) + naționala Croației - a intrat pe locul 125 în clasamentul FIFA din 1993, iar la Campionatul Mondial din Franța a ajuns pe locul 3 - cea mai volatilă echipă din istorie

Gastronomie: Dalmația și Istria - influențe mediteraneene și italiene (mâncare bazată pe fructe de mare, paste și legume coapte); bucătăria continentală are influențe austriece, maghiare și turcești; până la sfârșitul sec. XVIII Croația, era o țară consumatoare (și producătoare) strict de vin, însă a fost stimulat și apetitul pentru bere.

Reprezentare în organizații internaționale: NATO , UE , ONU + agențiile ONU, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Consiliul European, OSCE, Organizația Mondială a Comerțului, Curtea Internațională de Justiție

Istoric relații bilaterale cu România și protocol/acord educație:

- Relații diplomatice stabilite la 29.08.1992
- Mai 1993 - acord interguvernamental de colaborare în domeniul învățământului, culturii și științei
- Noiembrie 2014 - protocol de colaborare interministerial

Reprezentare diplomatică

1. în Ro:

Ambasada Republicii Croația în România

Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar: Davor VIDIŠ

Adresa: Str. Dr. Burghilea, Nr. 1, Sector 2, cod 024031, București

Telefon: (0040-21) 300 36 55

Fax: (0040-21) 313 03 84

E-mail: croemb.bucharest@mvep.hr

Website: <http://ro.mfa.hr/>

2. În Croația:

Ambasada României în Republica Croația

Ambasador: Domnul Constantin-Mihail GRIGORIE

Adresa: Strada Mlinarska nr. 43, 10000 - Zagreb

Telefon: +385 1 4677550

Fax: +385 1 4677854

E-mail: zagreb@mae.ro

<http://zagreb.mae.ro/>

Link-uri importante:

- Administrația Prezidențială - <http://predsjednica.hr/naslovnica/en>
- Parlament - <http://www.sabor.hr/English>
- Guvern - <https://vlada.gov.hr/en>
- Min. Afacerilor Externe și Europene - <http://www.mvep.hr/en/>
- Ministerul Științei și Educației - <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2428>

SURSE:

- *CIA world factbook* - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/hr.html> (economie, guvern, organizații internaționale, date statistice)
- *BBC country profile* - www.bbc.co.uk/news/world-europe-17212572 (repere istorice și fotografia 1)
- *Wikipedia* - versiunile în engleză <https://en.wikipedia.org/wiki/Croatia> și română <https://ro.wikipedia.org/wiki/Croația> (geografie, istorie, cultură, fotografia 2)
- *MAE* - <https://www.mae.ro/bilateral-relations/4529#807> (relații bilaterale + reprezentare diplomatică)